

Aktuel Ældre- og Sundhedspolitik september 2023

Regeringens finanslovsforslag

Den 31. august fremlagde SVM-regeringen forslag til finansloven for 2024. Ifølge regeringen selv en finanslov, der prioriterer klimaindsatsen, sundhedsvæsnen i form af styrket kræft- og psykiatriindsats samt undervisning og uddannelse. Ældreområdet er ikke blandt hovedindsatsområderne, men tildeles 100 mio. kr. årligt over fire år til en særlig indsats for udsatte ældre, der gennem livet har været præget af sociale problemer, afhængighed og hjemløshed. En desværre ofte overset gruppe, som Ældre Sagen gennem flere år har bedt politikerne have øje for. Derudover indeholder finanslovsforslaget et løft af kommunernes og regionernes økonomi med henholdsvis 650 mio. kr. og 350 mio. kr. årligt over fire år. Ældre Sagen har hen over sommeren efterspurgt en akutplan for ældreområdet, der i mange af landets kommuner står over for alvorlige, yderligere besparelser. Regeringens oplæg rækker langt fra til at dække de stigende udgifter, hvilket understreges i Ældre Sagens reaktion på finanslovsforslaget, der kan læses her:

<https://www.aeldresagen.dk/presse/pressemateriale/nyheder/regeringen-sparer-paa-aeldrepleje-i-nyt-finanslovsforslag>

Robotstøvsugere og besparelser på rengøring

En række kommuner har indført krav om robotstøvsugere som erstatning for støvsugning i hjemmehjælpsregi. I forbindelse med de igangværende budgetforhandlinger for 2024 påtænker yderligere en række kommuner at indføre samme krav. Ældre Sagen har over for flere medier givet udtryk for store betænkeligheder ved denne form for besparelser. For at få tilbudt hjælp til eksempelvis støvsugning skal man i dag være stærkt svækket. Det indebærer blandt andet, at mange ikke vil kunne håndtere eventuelle problemer med robotstøvsugeren (den kan eksempelvis sætte sig fast under en sofa) og ej heller tømme den.

Danmarks Statistiks undersøgelse om hjemmehjælp fra 2021 påviste, at over 5.000 hjemmehjælpsmodtagere ikke vil invitere andre ind i deres hjem, da de oplever det alt for beskidt. Med indførelse af robotstøvsugere som erstatning for støvsugning frygter

Dette dokument er målrettet Ældre Sagens frivillige

Ældre Sagen, at dette tal vil blive væsentligt forøget, og at hjemmehjælpsmodtagerne derfor kommer i øget risiko for ensomhed.

Privatisering af praktisk hjælp

Dansk Industri har været i medierne med et forslag omkring privatisering af praktisk hjælp, så det ikke længere skal være en del af den hjemmehjælp, som kommunerne skal tilbyde. Vi har fra Ældre Sagens side udtalt os kritisk om forslaget. Det har en social slagside i form af, at mange nuværende hjemmehjælpsmodtagere ikke vil kunne finansiere hjælpen selv. Ligeledes er det et problem, at hjemmeplejens opgave med at observere den enkelte ældre og hjemmets udvikling med henblik på eventuel ekstra hjælp vil bortfalde, hvis praktisk hjælp ikke længere skal være en hjemmehjælpsopgave. Forslaget fra Dansk Industri ser nemlig den praktiske hjælp som en serviceydelse og ikke som en velfærdsydelse rettet mod mennesker, der er svækkede og ofte syge.

Forslag om 5.000 nye plejeboliger

I forbindelse med et konkret forslag fra Dansk Folkeparti om 5.000 nye plejeboliger inden for de næste fire år har Ældre Sagen i medierne bakket op og anerkendt det positive i et konkret forslag, der skal udvide plejeboligkapaciteten. Dog har vi i samme ombæring understreget, at 5.000 ekstra plejeboliger langt fra vil dække behovet. Hvis den nuværende dækningsgrad skal fastholdes, taler vi nærmere om 22.000 ekstra plejeboliger inden 2030, som vi også tidligere har givet udtryk for i pressen. Med så stor en mangel på plejeboliger må alle bidrage, og vi hilser derfor både kommunale plejehjem og friplejehjem mere end velkomne.

Første møde i Taskforce om sundhed, pleje og omsorg

Det politiske bagtæppe med en Sundhedsstrukturkommission og en kommende ny ældrelov skaber behov for at bringe ældres perspektiv i front. Derfor har Ældre Sagen taget initiativ til at nedsætte en ”Taskforce vedr. sundhed, pleje og omsorg”, der kan komme med input til det politiske arbejde med udgangspunkt i ældre menneskers ønsker og behov. Første møde i taskforcen har netop været afholdt, og gruppen har engageret drøftet problemstillinger og peget på mulige veje at arbejde videre ad. Tanken er at fremsætte supplerende og uddybende input til Sundhedsstrukturkommissionens arbejde med udgangspunkt i ældre patienters ønsker og behov.

Taskforcen udgøres af en række eksperter med erfaring inden for bl.a. omsorg, etik, jura, det nære sundhedsvæsen, organisering og innovation, forebyggelse, civil-

Dette dokument er målrettet Ældre Sagens frivillige

samfundet, digitalisering, patient- og pårørendeinddragelse. I løbet af 2023 vil eksperterne bidrage med indsigt, viden og de bedst mulige løsninger for ældre i et sammenhængende sundheds- og plejevæsen.

Digitalisering af betalingsløsninger

I anledning af, at Dankortet fylder 40 år, har Ældre Sagen i pressen udtalt sig om vigtigheden af at bevare kontanterne. Den digitale udvikling inden for betalingsområdet går hurtigt, og det er vigtigt at bevare muligheden for at kunne betale kontant for ikke at ekskludere dem, som ikke er digitale og mest trykke ved at bruge kontanter, fra samfundet.

Enhedslisten vil fremrykke reguleringen af pensionen (Ældre Sagens forslag)

Ældre Sagen foreslog i marts 2022 at fremrykke reguleringen af pensionen ekstraordinært for at afbøde konsekvenserne af den høje inflation. Som reglerne er i dag, reguleres pensionen med to års forsinkelse i forhold til lønudviklingen. Det er ikke rimeligt, at pensionister stilles dårligere end lønmodtagerne, når det gælder forudsætninger for at tackle de høje prisstigninger. I Ældre Sagens forslag til finanslov 2024 har vi foreslået at forhøje pensionen med 5 pct. ud over den almindelige regulering. Den almindelige regulering er af Finansministeriet fastsat til 3,5 pct. i 2024. Dvs. at pensionen med Ældre Sagens forslag forhøjes med 8,5 pct. i 2024. Det vil stort set udligne efterslæbet i forhold til lønningerne.

Enhedslisten har taget vores forslag til sig og præsenteret det som deres eget i forbindelse med partiets sommergruppemøde. Vi har været i dialog med Enhedslisten forud for præsentationen og har hjulpet dem med beregninger. Vi arbejder for at få flere partier til at støtte forslaget.

Ny analyse: Inflationen har ramt pensionister særlig hårdt

En ny analyse udarbejdet for Ældre Sagen af HBS Economics viser, at folkepensionisterne har oplevet en større nedgang i realindkomsten end lønmodtagerne i løbet af de seneste års høje inflation. Realindkomsten er udtryk for, hvor meget man kan købe for sin indkomst. Når priserne stiger mere end indkomsten, falder realindkomsten. Pensionisters realindkomst er i gennemsnit faldet med lidt over 7 pct. fra 2020 til 2023, mens lønmodtagernes realindkomst i gennemsnit er faldet med 4 pct. Forskellen skyldes dels, at pensionister i gennemsnit bruger en større del af deres indkomst på fødevarer og energi, hvor der har været store prisstigninger, og dels at

Dette dokument er målrettet Ældre Sagens frivillige

reguleringen af pensionen er to år bagefter lønudviklingen, hvorfor pensionen er steget mindre end lønningerne de seneste to år. De folkepensionister med lav indkomst, der ligger lige over grænsen for at kunne få ældrecheck, har haft den største nedgang i realindkomst under inflationen.

Konference om seniorer på arbejdsmarkedet

Ældre Sagen har den 13. september sammen med FOA og DJØF sat fokus på vilkårene for seniorerne på arbejdsmarkedet på en konference, som blev afholdt i Ældre Sagens lokaler. De tre værter forbundssekretær Helena Mikkelsen fra FOA, formand Sara Vergo fra Djøf og adm. direktør Bjarne Hastrup i Ældre Sagen drøftede visioner for det gode seniorarbejdsliv, og derudover bød programmet på faglige oplæg fra Torben M. Andersen, professor ved Institut for Økonomi, Aarhus Universitet og Lars L. Andersen, professor ved Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø, inden dagen blev afsluttet med en paneldebat med deltagelse fra Karsten Hønge (SF), Mette Thiesen (DF), Thomas Skriver Jensen (S), Charlotte Munch (DD - Danmarksdemokraterne) og Birgitte Nymark (DA – Dansk Arbejdsgiverforening). Der deltog ca. 150 personer i arrangementet.

Dette dokument er målrettet Ældre Sagens frivillige